

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

II. De cohabitatione clericorum & mulierum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

ANNO
 CHRISTI
 1588.

beneficii vel officii hoc spectat, vel eius locum tenens, clericum coniugatum vel non coniugatum, ordinis, dignitatis, gradus vel conditionis cuiuscumque talia committentem absque correctione & castigatione debita non relaxent, absoluant, vel abire permittant, aut in castigando, corrigendo vel puniendo remissi aut negligentes existant: alioquin malitiose deficientes in præmissis si beneficiati fuerint, a perceptione fructuum & reddituum beneficiorum quæ obtinent, sint suspensi per annum, & per idem tempus efficiantur inhabiles ad quodcumque beneficium ecclesiasticum obtinendum. Si vero beneficiati non fuerint, per idem tempus ad obtinendum ecclesiasticum beneficium reddantur inhabiles ipso facto.

RUBRICA II.

Speciosus forma præ filiis hominum, & plenus gratia, fons virtutū, gloriosus sponsus ecclesiæ Iesus Christus inter alia sanctitatis insignia, quibus sponsam eius inclytam insigniuit, gloriosam constituit castitatem, vt in illa, sine qua nullum opus bonum existit, sponsa ipsius & ministri eius eidem sponso virgini, nato de virgine, vitæ puritate fulgentes deuotione supplici deseruirent. Sed nonnulli clericorum & religiosorum famæ suæ & salutis immemores, cum concubinis publice vitam ducunt enormiter dissolutam: super quo bonæ memoriæ Guillelmus episcopus Sabinensis, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, in partibus Hispaniæ apostolicæ sedis legatus, cupiens salubriter provide-
 re, quamdam constitutionem provide edidit, quæ

Concil. Tom. 29.

X ij

antiqui hostis procurante versutia vsquequaque non extitit obseruata. Propter quod nos aduersus huiusmodi vitium prouidere de salubri remedio cupientes, monemus omnes & singulos clericos tam sæculares, quam regulares, beneficiatos & non beneficiatos, cuiuscumque dignitatis, gradus, status, ordinis vel conditionis existant, ne concubinas in domo propria aut aliena publice audeant detinere. Contrarium vero facientes sint inhabiles, dum sic, vt præfertur, tenuerint publice concubinas, & per duos menses sequentes postquam etiam easdem dimiserint realiter cum effectu, ad quoscumque sacros ordines recipiendos, & quodcumque ecclesiasticum beneficium obtinendum, etiam si beneficium patrimoniale, vel capellania fuerit temporalis, vt sic ordinum receptorum per idem tempus careant executione, & collatio beneficiorum eis facta infra dictum tempus sit nulla, vacua & irrita ipso iure, si ipsas concubinas tempore receptionis dictorum ordinum, aut collationis beneficii seu beneficiorum eis factæ, vel infra terminum duorum mensium antea tenuerint, vt præfertur. Volumus insuper, quod beneficiorum collatores in literis per eos concedendis super collationibus ipsorum beneficiorum, etiam patrimonialium, teneantur apponere clausulam subsequentem, videlicet: Nostræ tamen intentionis existit, quod si tempore collationis per nos de huiusmodi beneficio vel beneficiis tibi factæ, aut infra terminum duorum mensium ante publicus concubinarius fueris, præsens nostra collatio nullius sit roboris vel momenti. Si autem

ANNO
 CHRISTI
 1388.

collator prædictam clausulam omiserit, volumus quod collatio beneficii vel beneficiorum, etiam non concubinario per eum facta, sit nulla & irrita ipso iure. Nihilominus collator, etiam si archiepiscopus vel episcopus fuerit, qui huiusmodi clausulam in literis per eum concedendis super collatione alicuius beneficii seu beneficiorum etiam non concubinario facta, non apposuerit, vel apponi fecerit in collatione per se facta, vel per alium vice sui, sit ipso facto ab eiusdem beneficii vel beneficiorum collatione suspensus, & eiusdem beneficii vel beneficiorum collatio ea vice ad superiorem proximum deuoluatur. Adicientes etiam, & insuper statuentes, prout Guillelmus episcopus Sabinensis & legatus præfatus statuit, quod quicumque clerici aut religiosi, qui post duos menses a publicatione constitutionis huiusmodi in ecclesia cathedrali, de cuius diocesi existunt, facienda numerandos, concubinam seu concubinas modo prædicto detinuerint, vel dimissam seu dimissas, aut aliam seu alias admiserint, si beneficiati existant, tertia parte fructuum omnium beneficiorum quæ pro illo tempore obtinent, ipso facto sint priuati. Si vero per alios duos menses, prædictos duos immediate sequentes, in eodem crimine continuauerint vitam fœdam, alia tertia parte. Et si forsan Dei timore contempto, per alios duos menses, prædictos quatuor immediate sequentes, in peccato permanserint memorato, reliqua tertia parte fructuum dictorum beneficiorum omnino priuati existant: præcipientes eisdem, quod ad aliquam partem fru-

ctuum prædictorum, postquam ipsa vel ipsis, vt prædicatur, priuati fuerint, manus temerarias aliquatenus non extendant. Et si forsitan contrarium attentauerint, sub obtestatione extremi iudicii prælatis eorum tam diocesanis, quam aliis districtè præcipimus, quod ad restituendum quidquid de prædictis tertiis fructuum seu ipsorum aliqua, postquam modo prædicto priuati existant, occupauerint, seu detinuerint vel assumpserint, per censuram ecclesiasticam & alia iuris remedia ipsos compellere non omittant. Quod si forte prædicti clerici vel religiosi concubinarij adhuc ad cor non redierint, sed nostrum contemnentes mandatum, se ostenderit tam execrandæ turpitudinis amatores, suis prælatis prædictis & eorum cuilibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub animarum suarum periculo districtè præcipimus & mādamus, quod ^{f. si in.} infra _{ita} quatuor menses post supradictos sex menses continue numerandos, transgressores prædicti concubinas præfatas omnino non dimiserint, easdem vel alias vltèrius non admiffuri, eos beneficiis suis priuent, ipsosque in limo peccatorum tam fixos, donec se correxerint, & postea per duos menses inhabiles esse denuntient ad quoscumque superiores ordines recipiendos, & ad quæcumq; beneficia ecclesiastica obtinenda. Volumus etiam quod si quis de prædictis, postquam beneficio seu beneficiis priuatus fuerit, modo prædicto manus rapaces extenderit ad dictorum beneficiorum fructus, seu ad aliquam eorum partem, incurrat excommunicationis sententiam ipso factò, a qua non possit absolui, nisi de

ANNO
CHRISTI
1388.

fic occupatis restitutione integra, & beneficii seu beneficiorum quibus priuatus fuerit, vt prædicatur, dimissione plenaria prius factis. Insuper prædictæ ordinationi adiicimus, quod dicti concubinarij qui tempore mortis, vel per duos menses ante, publice, vt præmittitur, concubinas habuerint, sint intestabiles, & bona eorum tam mobilia quam immobilia, etiam patrimonialia, & quæcumque alia sint confiscata, postquam declaratum fuerit eos publicos concubinarios modo prædicto fuisse, & sic pœnam incurrisse prædictam: & tam ipsi quam ipsæ concubinæ careant ecclesiastica sepultura, nisi per duos menses ante mortem sine fraude abinuicem cum effectu fuerint separati. Quorum bona etiam patrimonialia, & fructus beneficiorum prædictorum in tres partes diuidantur: quarum tertia pars fabricis ecclesiarum, in quibus beneficiati fuerint vel fuerit; alia vero tertia ordinario dicecesano, reliqua vero tertia pars pro captiuis redimendis qui ab infidelibus detinentur, applicetur, & applicatæ sint ipso facto, postquam declaratum hoc fuerit, vt præfertur. Quod si forte propter confiscationem & priuationem prædictorum fructuum beneficiorum concubinariorum ipsorum viuentium ecclesias contigerit diuinis & aliis debitis obsequiis grauiter defraudari; volumus quod dictos fructus vel partem eorum prælatus ad quem spectat, diuinis officiis ac aliis debitis seruitiis dictarum ecclesiarum applicet, prout viderit expedire. Super quo prælatorum conscientiam oneramus. Quæ quidem tertia pars redemptioni prædictæ applica-

ta, per fratres de Mercede & de Trinitate ordinum exigatur & leuetur, & per ipsos in dicta redemptione captiuorum fideliter dispensetur, de quibus diœcesanis episcopis, de his quæ in ipsorum diœcesi prædicta de causa receperint, teneantur reddere rationem. Quod si in huiusmodi dispensatione vel administratione culpabiles reperti fuerint aut remissi, per eosdem diœcesanos auctoritate nostra corrigantur, priuilegiis non obstantibus quibuscumque: statuente nihilominus, quod prædicti ecclesiarum prælati pœnas præmissas diligenter exigant, & per duos viros idoneos, per eos in propriis diœcesibus deputandos, leuari & recolligi faciant, distribuendas iuxta modum & formam superius ordinatas. Volumus insuper & mandamus, quod prælati in ciuitatibus & diœcesibus suis testes deputent synodales, qui per diœceses veritatem inquirent super omnibus supradictis, & ea quæ reperiunt, quam citius potuerint suis prælatis in Synodis, quas annuatim propterea celebrari iubemus, vel ipsis in remotis agentibus, eorum vicariis semel teneantur anno quolibet nuntiare, ne iidem prælati excusationem prætereundere seu ignorantiam aliquam valeant allegare.

RUBRICA III.

Cum in iure statutum existat, quod clerici coniugati qui cum vnicis & virginibus contraxerunt, si tonsuram & vestes differant clericales, priuilegium obtineant Canonis ab Innocentio papa II. editi in fauorem totius ordinis clericalis, & pro commissis ab eis excessibus vel dictis non possint a

facu-